

Sygn. akt VI U 3183/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	sekr.sądowy Renata Sekinda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2013 r. w S.

sprawy B. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 15 października 2012 roku nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje B. K. (1) prawo do emerytury począwszy od dnia 22 września 2012 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 października 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił B. K. (1) prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie przez niego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Organ rentowy odmówił uwzględnienia w stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 5 listopada 1975 r. do 6 listopada 1985 r. w (...) w S. z uwagi na przywołanie przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych nieprawidłowych przepisów resortowych oraz nieprawidłowości formalne przedmiotowego świadectwa pracy (brak pieczętki nagłówkowej zakładu, brak podpisu osoby wystawiającej dokument).

Odwołaniem z dnia 31 października 2012 ubezpieczony zaskarżył powyższą decyzję, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Podał, że w szczególnych warunkach pracował w okresie od 5 listopada 1975 r. do 6 listopada 1985 r. na stanowisku szkutnika - formierz okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych (wykaz A dział III poz. 90), od 7 listopada 1985 r. do 31 grudnia 1991 r. na stanowisku suszarniowego (wykaz A dział XIV poz. 11) oraz od 26 października 1992 r. do 25 marca 1993 r., od 25 marca 1993 r. do 15 czerwca 1996 r. i od 16 czerwca 1996 r. do 30 czerwca 2000 r. na stanowisku laminarza (wykaz A dział IV poz. 17).

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości, z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. K. (1)urodził się w dniu (...) roku. Jego łączny staż ubezpieczeniowy (udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosił 27 lat i 7 dni.

Ubezpieczony nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego, w dacie złożenia wniosku o emeryturę i nadal nie pozostaje w zatrudnieniu typu pracowniczego.

Wniosek o emeryturę złożył w organie emerytalnym w dniu 18 września 2012 roku.

Okoliczności niesporne, a nadto dowody:

- wniosek o ustalenie prawa do emerytury – k. 1-2 plik I akt rentowych;
- oświadczenie - k. 3 plik I akt rentowych;
- zaświadczenie z 12.09.2012 r. - k. 9 plik I akt rentowych;
- książeczka wojskowa - k. 3-4 plik (...);
- umowa o naukę zawodu - k. 5-6 plik (...);
- świadectwa pracy - k. 7, 11, 12, 25, 32, 36, 41 plik (...);
- karta przebiegu zatrudnienia - k. 21 plik I akt rentowych.

W okresie od 5 listopada 1975 r. do 15 października 1989 r. B. K. (1)był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...)w S.. W okresie od 5 listopada 1975 r. do 5 listopada 1985 r. zajmował stanowisko laminarza (formowacza laminatów zbrojonych włóknem szklanym) - skutnika - formierza okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych na wydziale W-3 w dziale laminatów (mieszczącym się w hali na nabrzeżu stoczni), a następnie od 6 listopada 1985 r. - stanowisko suszarniowego - suszarnika drewna na wydziale (...). Stanowisko formowacza laminatów zbrojonych włóknem szklanym) było tożsame ze stanowiskiem skutnika - formierza okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych - zmiana nazewnictwa wynikała ze zmiany układu zbiorowego pracy. W pracy laminarza (formowacza laminatów) - skutnika - formierza okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych używano żywic i tworzyw sztucznych.

Ubezpieczony pracując na wydziale laminatów od maja 1977 r. miał przyznany dodatek brygadierski. Nie wpłynęło to na wykonywanie przez niego zasadniczych obowiązków skutnika – formierza; jedynie dodatkowo ubezpieczony sprawował nadzór nad podległymi mu pracownikami pracując wspólnie z nimi.

W okresie od 16 października 1989 r. do 31 grudnia 1991 r. B. K. (1)był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) sp. z o.o.w S.na wydziale (...)na stanowisku suszarniowego (suszarnika drewna). W miejscu gdzie pracował ubezpieczony temperatura dochodziła do 70 stopni Celsjusza.

Pracodawca potwierdził w wystawionym w dniu 31 grudnia 1991 r. świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych, iż ubezpieczony pracował w takich warunkach w okresie od 5 listopada 1975 r. do 6 listopada 1985 r., będąc zatrudnionym na stanowisku skutnika - formierza (wykaz A dział III poz. 90). Dokument został opatrzony pieczęcią nagłówkową zakładu pracy oraz podpisany przez Kierownika Działu ds. Pracowniczych W. N.(z upoważnienia dyrektora).

Dowody:

- świadectwo pracy z 13.10.1989 r. - k. 11 plik (...);
- świadectwo nr 26/91 - k. 24 plik (...);

- świadectwo pracy z 31.12.1991 r. - k. 12 plik (...);

- akta osobowe - koperta k. 26 akt sprawy: listy płac, angaże z 4.03.1991 r., z 3.09.1990 r., z 11.11.1988 r., z 8.07.1988 r., z 20.01.1988 r., z 6.11.1985 r. umowa o pracę z 16.10.1989 r., świadectwo nr 26/91, informacja o ustaleniu nazwy stanowiska z 31.10.1979 r., przyznanie dodatku brygaderskiego z 2.05.1977 r.;

- zeznania ubezpieczonego B. K. - k 28-29 w zw. z k. 32 akt sądowych;

- zeznania świadka T. K. - k. 30-31 akt sądowych;

- zeznania świadka P. M. - k. 31 akt sądowych.

W okresie od 26 października 1992 r. do 25 marca 1993 r. B. K. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w zakładzie produkcyjnym (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku laminarza. Ubezpieczony zajmował się produkcją owiewek do kabin samochodów ciężarowych.

Dowody:

- świadectwo pracy z 25.03.1993 r. - k. 32 plik (...);

- akta osobowe - koperta k. 24 akt sprawy: umowy o pracę;

- zeznania ubezpieczonego - k 28-29 w zw. z k. 32 akt sądowych.

W okresie od 25 marca 1993 r. do 15 czerwca 1996 r. B. K. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku laminarza. W okresie od dnia 6 sierpnia 1994 r. do 13 sierpnia 1994 r. oraz od 23 listopada 1994 r. do 26 listopada 1994 r. ubezpieczony zajmował się produkcją owiewek do kabin samochodów ciężarowych. W czasie zatrudnienia w tym zakładzie miał stały kontakt ze szkodliwymi dla zdrowia substancjami: żywicami poliestrowymi, styrenem, acetonem, inicjatorami (utwardzaczami), przyspieszaczami (naftanian kobaltu), pyłami laminatu, włóknem szklanym.

Pracodawca w wystawionym w dniu 19 lutego 2012 r. świadectwie pracy w warunkach szczególnych zaliczył ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych cały powyższy okres zatrudnienia, wskazując w piśmie z dnia 19 lutego 2013 r., że B. K. zatrudniony na stanowisku laminarza wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę wymienioną w wykazie A, w dziale IV poz. 17 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Administracji Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury.

Dowody:

- świadectwo pracy z 20.12.2005 r. - k. 36 plik (...);

- pismo pracodawcy z 19.02.2013 r. - k. 27 akt sądowych;

- zeznania ubezpieczonego B. K. - k 28-29 w zw. z k. 32 akt sądowych;

- akta osobowe ubezpieczonego, w szczególności: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 19.02.2012 r., oświadczenie z 20.10.1993 r.

W okresie od 16 czerwca 1996 r. do 30 czerwca 2000 r. B. K. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Firmie Produkcyjno - Usługowej (...) s.c. R. T., T. S. w P. na stanowisku laminarza.

Dowód: świadectwo pracy z 30.06.2000 r. - k. 41 plik (...).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione.

Zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U.09.153.1227, dalej jako: ustawa emerytalna), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184. W myśl przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 (tj. w przypadku mężczyzn – 60 lat), 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z dniem 1 stycznia 2013 r. art. 184 ust. 2 został zmieniony przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, bowiem wyeliminowano z niego końcowy zapis, dotyczący konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że aktualnie - od 1 stycznia 2013 r. - ustawodawca nie uzależnia możliwości przyznania prawa do wcześniejszej emerytury od poprzedniego rozwiązania stosunku pracy.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze został zamieszczony w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis §4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu § 2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W załączniku do powyższego rozporządzenia, w Wykazie A w dziale III, dotyczącym prac w hutnictwie i przemyśle metalowym, pod pozycją 90 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach”. Natomiast w dziale IV, dotyczącym prac w chemii, pod pozycją 17 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są prace przy „produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskownin”. Z kolei w dziale XIV, dotyczącym „prac różnych”, pod pozycją 11 wskazano, że pracami w szczególnych

warunkach są „prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C”.

W sprawie poza sporem pozostawał fakt, że ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu 22 września 2012 roku, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, oraz iż na dzień 31 grudnia 1998r. posiadał łączny okres składkowy i nieskładkowy przekraczający 25 lat. Bezsprzeczne było również, że w okresie od 5 listopada 1975 r. do 15 października 1989 r. F. L. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w S.na stanowisku skutnika - formierza okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych na wydziale W-3 w dziale laminatów (w okresie od 5 listopada 1975 r. do 5 listopada 1985 r.) oraz suszarnika drewna w okresie od 6 listopada 1985 r. do 15 października 1989 r., a następnie w okresie od 16 października 1989 r. do 31 grudnia 1991 r. w (...) sp. z o.o. w S.na wydziale S.na stanowisku suszarniowego (suszarnik drewna). Niesprzeczne było również że w okresie od 25 marca 1993 r. do 15 czerwca 1996 r. B. K. (1) był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) sp. z o.o. w P.na stanowisku laminarza. Przedmiotem sporu pozostawało wyłącznie ustalenie, czy wypracowany przez ubezpieczonego okres pracy w wyżej wskazanych zakładach pracy należało uznać za okres pracy w szczególnych warunkach.

Zadaniem Sądu było więc w tej sytuacji wyłącznie ustalenie, czy praca wykonywana we wskazanych powyżej okresach była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, w rozumieniu przywołanych wyżej przepisów prawa. W ramach postępowania dowodowego Sąd dopuścił dowód z dokumentów zawartych w aktach emerytalnych ubezpieczonego. Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, oraz w sposób rzetelny, stąd też Sąd ocenił je jako wiarygodne. Prymat wiarygodności przyznał Sąd także zeznaniom świadków oraz korespondującym z tymi zeznaniami zeznaniom ubezpieczonego. Oceniając zeznania ubezpieczonego i świadka T. K. Sąd miał na względzie, że zarówno ubezpieczony, jak i świadek (żona ubezpieczonego) mogli być zainteresowani korzystnym dla ubezpieczonego rozstrzygnięciem sprawy, jednakże w świetle pozostałego materiału dowodowego brak było podstaw do odmówienia wiarygodności ich wyjaśnieniom. Ich twierdzenia znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów, a także w zeznaniach świadka P. M. - osoby obcej dla ubezpieczonego, a zatem nie mającej żadnego interesu w tym by nieprawdziwie zeznawać na korzyść B. K., narażając się jednocześnie na odpowiedzialność karną. Zeznania przesłuchanych osób były przy tym spójne, konsekwentne i zbieżne ze sobą wzajemnie, nie budząc jakichkolwiek wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności. Wszystkie znalazły także pełne potwierdzenie w przedłożonej dokumentacji, w tym w treści dokumentów znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) oraz w spółce (...).

Ubezpieczony jako dowody zatrudnienia w szczególnych warunkach w spornych okresach przedstawił wystawione mu przez pracodawców świadectwa pracy w warunkach szczególnych, w których potwierdzono, że w okresie od 5 listopada 1975 r. do 6 listopada 1985 r. na stanowisku skutnika - formierza wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dział III poz. 90, natomiast w okresie od 25 marca 1993 r. do 15 czerwca 1996 r. - pracę wymienioną w wykazie A, w dziale IV poz. 17 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Administracji Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury. Zdaniem Sądu brak było podstaw do kwestionowania autentyczności i wiarygodności przedłożonych dokumentów. Sąd zwrócił bowiem uwagę, że wprawdzie w aktach rentowych znajduje się wyłącznie kserokopia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego w dniu 31 grudnia 1991 r. a dotyczącego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...), na której nie widać podpisu osoby wystawiającej dokument, ani pieczęci nagłówkowej zakładu pracy, jednakże oryginał owego dokumentu znajduje się także w aktach osobowych ubezpieczonego i jest opatrzony pieczęcią nagłówkową zakładu pracy oraz podpisany jest przez osobę upoważnioną do jego wystawienia - Kierownika Działu ds. Pracowniczych W. N..

W myśl przepisu § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. "okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2

rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Oznacza to, że świadectwo pracy wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych powyższą normą stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przy tym dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska (w niniejszym postępowaniu ślusarz - spawacz), tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W świetle powyższego w celu wykazania stażu pracy w warunkach szczególnych wystarczające jest przedłożenie przez ubezpieczonego świadectwa pracy w warunkach szczególnych, w którym zakład pracy określi charakter pracy wg działu i pozycji wykazu stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

Mając jednak na uwadze, iż organ rentowy zakwestionował miarodajność przedłożonych przez B. K. dokumentów, Sąd – jak już wyżej wskazano - dodatkowo przeprowadził postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia rzeczywistego rodzaju czynności wykonywanych przez ubezpieczonego w spornym okresie. W ocenie Sądu zeznania świadków oraz ubezpieczonego, jak również dokumentacja znajdująca się w aktach osobowych ubezpieczonego w pełni potwierdziły fakt wykonywania przez B. K. pracy w warunkach szczególnych przez okres przekraczający 15 lat.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem w szczególności, że w okresie od 5 listopada 1975 r. do 6 listopada 1985 r. B. K. zajmował stanowisko laminarza - skutnika - formierza okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych na wydziale W-3 w dziale laminatów. Pracę wykonywał przy tym w hali mieszczącej się na nabrzeżu stoczni i miał w niej stały kontakt z substancjami szkodliwymi, przy produkcji używano bowiem żywic i tworzyw sztucznych. W ocenie Sądu, skoro prace te wykonywane były w hali na nabrzeżu, na rzecz stoczni jachtowej, niewątpliwie można było je uznać za prace wymienione w wykazie A w dziale III, dotyczącym prac w hutnictwie i przemyśle metalowym, gdzie pod pozycją 90 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach”. Co więcej, tak ustalony zakres prac wykonywanych przez ubezpieczonego można było zakwalifikować również jako wykonywanie pracy w warunkach szczególnych o której mowa w wykazie A dziale IV poz. 17 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., tj. prac przy produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskowi. Tak samo należało zakwalifikować prace wykonywane przez ubezpieczonego w czasie zatrudnienia od 25 marca 1993 r. do 15 czerwca 1996 r. w spółce (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku laminarza. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynikało bowiem, że w tym czasie ubezpieczony zajmował się produkcją owiewek do kabin samochodów ciężarowych. W zakładzie ubezpieczony miał kontakt ze szkodliwymi dla zdrowia substancjami: żywicami poliestrowymi, styrenem, acetonem, inicjatorami (utwardzaczami), przyspieszaczami (naftanian kobaltu), pyłami laminatu, włóknem szklanym.

Nie uszło przy tym uwadze Sądu, że ubezpieczony wskazał, że pracując na wydziale laminatów w (...)w ostatnim okresie zatrudnienia miał powierzone obowiązki brygadzysty. Jak podkreślał, nie wpływało to jednak na wykonywanie przez niego zasadniczych obowiązków laminarza, bowiem jedynie dodatkowo sprawował nadzór nad podległymi mu pracownikami, pracując wspólnie z nimi. Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał że sama w sobie okoliczność, iż ubezpieczony był brygadzystą nie uniemożliwiła zaliczenia spornego okresu zatrudnienia w Morskiej Stoczni (...)do stażu pracy w warunkach szczególnych, bowiem w tym czasie nadal wykonywał swoje zwykłe, wcześniejsze obowiązki. Co więcej, trzeba zwrócić uwagę należy, że w powoływanym wyżej rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku przewidziano, iż pracami w warunkach szczególnych są także prace związane bezpośrednio z nadzorowaniem pracowników wykonujących prace wymienionych w załączniku do rozporządzenia. Mianowicie w dziale XIV, dotyczącym prac różnych, pod pozycją 24 wprost wskazano, że pracami w warunkach szczególnych są również prace polegające na „kontrolu międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżyniersko-technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”.

Z wyjaśnień ubezpieczonego wynikało jednoznacznie, że jako brygadzysta miał za zadanie nadzorować pracowników wykonujących prace w warunkach szkodliwych i sprawiając ten nadzór sam przebywał i pracował w tych warunkach. Tym samym należało uznać, że cały okres zatrudnienia B. K.w (...) na stanowisku skutnika - formierza okrętowych wyrobów z tworzyw sztucznych na wydziale W-3 dziale laminatów był okresem wykonywania pracy w warunkach szkodliwych.

Dodatkowo zgromadzony w sprawie materiał dowodowy umożliwił ustalenie, że ubezpieczony pracę w warunkach szczególnych wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy również w innym okresie zatrudnienia, odnośnie którego nie legitymuje się stosownym świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych, tj. w okresie od 16 października 1989 r. do 31 grudnia 1991 r., w czasie zatrudnienia w (...) spółce z o.o. na stanowisku suszarnika. Wprawdzie B. K. pracę na takim stanowisku wykonywał także u poprzedniego pracodawcy (Stoczni przed jej przekształceniem w spółkę), jednak z dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych wynika, że w tym samym czasie wykonywał także zadania dozorecy. U kolejnego pracodawcy (w (...) przekształconej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością) był już natomiast zatrudniony tylko na stanowisku suszarniowego, w suszarni w której temperatura dochodziła do 70 stopni Celsjusza. Niewątpliwie była to więc praca wymieniona w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w dziale XIV dotyczącym prac różnych, gdzie pod pozycją 11 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C”.

Dodatkowo, jak wynika wprost z wyjaśnień nadesłanych przez spółkę (...) w S., popartych treścią dokumentów znajdujących się archiwalnych aktach osobowych ubezpieczonego oraz nowowystawionym świadectwem pracy w warunkach szczególnych, także w okresie od 25 marca 1993r. do 15 marca 1996r. B. K. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, będąc zatrudnionym w tej spółce jako laminiarz, przy produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych. Razem więc z wcześniej wymienionymi okresami niewątpliwie posiada więc staż pracy w warunkach szczególnych przekraczający 15 lat, tj. spełnia wszystkie warunki wymagane do przyznania prawa do emerytury.

Na marginesie Sąd zwrócił uwagę, że stanowisko laminarza ubezpieczony zajmował również w okresie zatrudnienia w zakładzie produkcyjnym (...) sp. z o.o. w P. od dnia 26 października 1992 r. do 25 marca 1993r. oraz w okresie zatrudnienia w Firmie Produkcyjno - Usługowej (...) s.c.R. T., T. S. w P. od dnia 16 czerwca 1996 r. do 30 czerwca 2000 r. Z uwagi na wykazanie jednak w niniejszym postępowaniu 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych Sąd nie badał dodatkowo, czy również we wskazanych wyżej okresach ubezpieczony pracował w warunkach szkodliwych, choć z uwagi na zbieżność stanowisk wydaje się wysoce prawdopodobnym, że również i w tych okresach B. K. pracował w warunkach szkodliwych o których mowa w dziale IV poz. 17 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W myśl przepisu art. 129 ust 1 ustawy emerytalnej - świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania do nich prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ten sposób że przyznał B. K. (1) prawo do emerytury od dnia 22 września 2012 r., tj. od osiągnięcia przezeń wieku emerytalnego.